P9_TA(2019)0032

Daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam un pašu resursi: laiks attaisnot pilsoņu cerības

Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam un pašu resursiem: laiks attaisnot pilsoņu cerības (2019/2833(RSP))

(2021/C 202/07)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 310., 311., 312. un 323. pantu,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 2. maija priekšlikumus par daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2021.–2027. gadam un Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu,

— ņemot vērā 2018. gada 14. marta rezolūcijas par nākamo DFS: Parlamenta nostājas sagatavošana attiecībā uz DFS laikposmam pēc 2020. gada [1] un par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas reformu [2],

— ņemot vērā 2018. gada 30. maija rezolūciju par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam un pašu resursiem [3],

— ņemot vērā 2018. gada 14. novembra starpposma ziņojumu par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam: Parlamenta nostāja ar nolūku panākt vienošanos [4],

— ņemot vērā Komisijas un Padomes 2019. gada 10. oktobra paziņojumus par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam un pašu resursiem: laiks attaisnot pilsoņu cerības,

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,

1. paziņo, ka ir pienācis laiks attaisnot ES pilsoņu cerības un paredzēt Savienības politisko saistību un mērķu īstenošanai nepieciešamos finanšu līdzekļus; pauž apņēmību panākt tādas stabilas un uzticamas DFS pieņemšanu, kura ļaus Savienībai nākamajā septiņu gadu periodā efektīvi reaģēt uz svarīgiem problēmjautājumiem un sasniegt savus politiskos mērķus; uzskata, ka 2019. gada Eiropas vēlēšanas ir piešķirušas Parlamenta nostājai un lomai atjaunotu leģitimitāti šajā procesā; apliecina gatavību noraidīt jebkādu Padomes nostāju, kurā nav ievērotas Parlamenta prerogatīvas vai pienācīgi ņemta vērā tā nostāja;

2. pieņem šo rezolūciju, lai apstiprinātu un atjauninātu savu sarunu mandātu attiecībā uz nākamās DFS izdevumu un ieņēmumu daļu; prasa bez jebkādas turpmākas kavēšanās sākt sarunas ar Padomi, lai savlaicīgi panāktu stabilu vienošanos, un vienlaikus uzsver, ka Parlaments ir gatavs to darīt jau kopš 2018. gada novembra; prasa Komisijai nākt klajā ar DFS ārkārtas rīcības plānu kā "drošības tīklu", lai aizsargātu ES finansēšanas programmu līdzekļu saņēmējus, jo šāds plāns ļautu pagarināt pašreizējās DFS darbību gadījumā, ja laicīgi netiks panākta vienošanās par nākamo DFS;

Parlamenta stingrās nostājas apstiprināšana

3. apstiprina savu 2018. gada 14. novembra starpposma ziņojumā par DFS izklāstīto sarunu mandātu attiecībā uz DFS skaitļiem (katrai programmai, pozīcijai un vispārējā līmenī), ES pašu resursiem, elastības noteikumiem, termiņa vidusposma pārskatīšanu un horizontālajiem principiem, tādiem kā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu, klimata pārmaiņu apkarošanas un dzimumu līdztiesības integrēšana visās politikās un iniciatīvās nākamajā DFS, kā arī attiecībā uz konkrētiem grozījumiem ierosinātajā DFS regulā un Iestāžu nolīgumā;

---

[1] OV C 162, 10.5.2019., 51. lpp.
[2] OV C 162, 10.5.2019., 71. lpp.
[3] Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0226.
[4] Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0449.

4. atkārtoti norāda, ka nākamā DFS būtu jānosaka 1 324,1 miljarda EUR apmērā 2018. gada cenās, proti, 1,3 % apmērā no ES-27 nacionālā kopienākuma (NKI); uzsver, ka šis vispārējais skaitlis ir iegūts, veicot katrai ES programmai un politikai nepieciešamā finansējuma augšupēju novērtēšanu; šajā sakarā atgādina Parlamenta nodomu palielināt atbalstu pamatprogrammām (piemēram, jaunatnes, pētniecības un inovācijas, vides un klimata pārejas, infrastruktūras, MVU, digitalizācijas un sociālo tiesību jomā), lai saglabātu pašreizējo ES politiku (it īpaši kohēzijas, lauksaimniecības un zivsaimniecības politikas) finansējumu reālā izteiksmē un lai papildu pienākumu (piemēram, migrācijas, ārējās darbības un aizsardzības jomā) izpildei paredzētu papildu finanšu līdzekļus; pauž stingru pārliecību, ka resursu apvienošana Eiropas līmenī, lai nodrošinātu efektivitāti, solidaritāti un globālo ietekmi, rada Eiropas pievienoto vērtību; šajā sakarā uzsver nepieciešamību nākotnes izdevumu plānošanā pastiprinātu uzmanību veltīt rezultātiem;

5. uzsver, ka Parlaments nesniegs piekrišanu attiecībā uz DFS, ja nebūs panākta vienošanās par ES pašu resursu sistēmas reformu, tostarp par tāda jauna pašu resursu groza ieviešanu, kurš ir labāk saskaņots ar galvenajām ES politikas prioritātēm un stimulē progresu to īstenošanā; atgādina, ka jaunu pašu resursu veidu ieviešanas mērķis ir ne tikai mazināt uz NKI balstīto iemaksu pārsvaru, bet arī nodrošināt ES izdevumu atbilstošu finansēšanu nākamajā DFS; atkārtoti apstiprina savu starpposma ziņojumā par DFS izklāstīto nostāju attiecībā uz potenciālo jauno pašu resursu veidu (kopējā konsolidētā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze, digitālo pakalpojumu aplikšana ar nodokli, finanšu darījumu nodoklis, ienākumi no emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas, plastmasas nodoklis un ar oglekļa cenas pielāgošanu uz robežas saistītais mehānisms) sarakstu, jebkādu atlaižu un korekciju atcelšanu, uz PVN balstīto pašu resursu vienkāršošanu, no muitas nodokļa summas ieturamo valsts iekasēšanas izmaksu samazināšanu un citu ieņēmumu, ko gūst no soda naudas un dažādas veida maksas, iekļaušana ES budžetā;

6. atkārtoti apstiprina nepieciešamību ieviest jaunu mehānismu, lai aizsargātu ES budžetu gadījumos, kad netiek ievērots tiesiskums vai kad pastāv sistēmisks Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantā noteikto vērtību apdraudējums, un kad tas nelabvēlīgi ietekmē vai var ietekmēt pareizas finanšu pārvaldības vai Savienības finanšu interešu aizsardzības principu; uzsver, ka šādi pasākumi neietekmē valdības institūciju vai dalībvalstu pienākumu veikt maksājumus galīgajiem saņēmējiem vai saņēmējiem;

Reaģēšana uz jaunām iniciatīvām pēc Eiropas vēlēšanām

7. atzinīgi vērtē politiskās saistības attiecībā uz papildu iniciatīvām, kuras pēc viņas apstiprināšanas amatā 2019. gada jūlijā uzņēmusies jaunievēlētā Komisijas priekšsēdētāja, un sagaida, ka nekavējoties tiks paskaidrota to ietekme uz budžetu; uzsver, ka ar jebkādām jaunām iniciatīvām — no kurām dažas jau lielā mērā bija paredzētas Parlamenta starpposma ziņojumā — saistīti izdevumi būtu jāaprēķina papildus sākotnējiem Komisijas priekšlikumiem attiecībā uz nākamo periodu, kā rezultātā DFS maksimālie apjomi būs lielāki nekā sākotnēji bija ierosināts; tādēļ sagaida, ka Komisija savā sākotnējā DFS priekšlikumā oficiāli atspoguļos šo iniciatīvu ietekmi uz budžetu un gaidāmajās DFS sarunās ar Padomi kopā ar Parlamentu aizstāvēs nepieciešamo finansējuma apjomu;

8. prasa jaunajai Komisijai nekavējoties iesniegt apspriešanai turpmākus tiesību aktu priekšlikumus par jaunu instrumentu izveidi, lai to finansējumu iekļautu nolīgumā par nākamo DFS; sagaida, ka jebkādas iespējamās jaunās iniciatīvas, kas varētu tikt ierosinātas pēc DFS 2021.–2027. gadam pieņemšanas, tiks finansētas, izmantojot jaunas apropriācijas;

9. attiecībā uz ieņēmumu pusi atzinīgi vērtē jaunievēlētās priekšsēdētājas apņemšanos atsākt vai pagarināt vairāku iniciatīvu — kam vajadzētu būt daļai no gaidāmā jauno pašu resursu groza — īstenošanu; it īpaši aicina dalībvalstis izmantot iespēju ieviest ar oglekļa cenas pielāgošanu uz robežas saistītu mehānismu, kas būtu taisnīgs veids, kā reaģēt uz pilsoņu prasībām uzņemties izšķirošu vadošo lomu cīņā pret klimata pārmaiņām, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus starptautiskajā tirdzniecībā;

Nākamais būtiskais solis ceļā uz pāreju klimata jomā

10. atkārtoti pauž nepārprotamu atbalstu klimata politikas aspektu integrēšanas principam; aicina Komisiju nodrošināt to, ka nākamā daudzgadu finanšu shēma pilnībā atbilst Parīzes nolīgumam, un uzsver steidzamo nepieciešamību no vēl vairāk pastiprināt politiskos un finanšu centienus, lai sasniegtu tā mērķus, kā arī nodrošinātu taisnīgu pāreju uz oglekļa dioksīda emisiju ziņā neitrālu ekonomiku, kas balstītos uz visaugstākajiem sociālā taisnīguma kritērijiem, lai neviens nekur netiktu atstāts novārtā; ar nepacietību gaida konkrētu priekšlikumu attiecībā uz Komisijas jaunās priekšsēdētājas politiskajās pamatnostādnēs izklāstīto Eiropas zaļo kursu; sagaida, ka nākamajā finanšu plānošanas periodā šim vērienīgajam mērķim tiks paredzēti atbilstoši budžeta līdzekļi, un vienlaikus uzsver, ka samazināta DFS acīmredzami nozīmētu soli atpakaļ;

11. uzsver, ka kopīga rīcība klimata jomā ES līmenī rada ievērojamu pievienoto vērtību, un tāpēc tai vajadzētu būt ES budžeta un tā izdevumu programmu modernizācijas pamatā; tādēļ uzsver, ka klimata un bioloģiskās daudzveidības aspekta integrēšanai nākamajā DFS nav jāaprobežojas ar starpposma ziņojumā noteikto konkrētiem mērķiem paredzēto izdevumu līmeni, bet jāaptver arī klimata un sociālās dimensijas integrēšana lēmumu pieņemšanā par visām svarīgākajām programmām, turklāt visā politikas ciklā; turklāt šajā sakarā prasa nodrošināt pārredzamāku, stingrāku un visaptverošāku metodiku, tostarp pārveidotus snieguma rādītājus ar klimatu un bioloģisko daudzveidību saistītu izdevumu noteikšanai un izsekošanai, finansiālā atbalsta sniegšanas kaitējošiem pasākumiem novēršanai un klimata politikas jautājumu integrēšanas ietekmes uz klimata pārmaiņu mazināšanos un pielāgošanos tām vidēja termiņa un ilgtermiņa uzraudzībai; prasa, lai Parlaments tiktu cieši iesaistīts šādas metodikas ieceres izstrādē;

Iestāžu sarunu tūlītēja sākšana

12. atgādina, ka LESD 312. panta 5. punkts paredz, ka DFS pieņemšanas procedūrā visas trīs ES iestādes "veic visus vajadzīgos pasākumus, lai sekmētu tās pieņemšanu"; uzsver, ka Parlaments ir bijis gatavs sarunām par visiem DFS un pašu resursu paketes aspektiem jau gandrīz gadu, savukārt Padome līdz šim nav piekritusi iesaistīties nekādās jēgpilnās sarunās, kas nesniedzas tālāk par īsām un formālām informatīvām sanāksmēm un iztaujāšanām Vispārējo lietu padomes ietvaros; uzskata, ka šādus minimālus kontaktus nevar uzskatīt par apmierinošu iestāžu sadarbību un ka tie neatbilst Līgumā skaidri noteiktajām prasībām;

13. tādēļ prasa nekavējoties intensificēt iestāžu sarunas par DFS un pašu resursiem, lai sagatavotu augsni patiesām sarunām, un aicina Padomi nekavējoties pieņemt savu sarunu mandātu; uzskata — lai nodrošinātu Parlamenta piekrišanu, Padomei pienācīgi būtu jāņem vērā Parlamenta nostāja jau lēmuma par savu nostāju pieņemšanā; tādēļ sagaida, ka Padomes prezidentūra un Komisija skaidri paziņos un izskaidros Parlamenta viedokli Vispārējo lietu padomei, un prasa nodrošināt Parlamenta sarunu grupas klātbūtni visās Padomes neformālajās sanāksmēs, kurās tiks apspriesta DFS; uzsver nepieciešamību turpināt īpašiem jautājumiem veltītas trīspusējas sanāksmes, lai padziļinātu diskusiju par dažādajiem priekšlikumu par DFS un pašu resursu aspektiem un tādējādi papildinātu jau pastāvošās Vispārējo lietu padomes informatīvās sanāksmes un iztaujāšanas; turklāt sagaida, ka saskaņā ar LESD 324. pantu tiks sasauktas iestāžu priekšsēdētāju augsta līmeņa sanāksmes;

Parlamenta prerogatīvu aizsardzība

14. pieņem zināšanai Padomes metodiku DFS sarunu satvaru sagatavošanai; tomēr pauž bažas par to, ka tas arī varētu būt mēģinājums Eiropadomei piešķirt dominējošu lomu neatsaucamu lēmumu par vairākiem nākamās DFS aspektiem pieņemšanā, kā tas bija pašreizējās DFS pieņemšanā; uzsver, ka Parlaments automātiski neapstiprinās Eiropadomes jau pieņemtos lēmumus un ir gatavs nesniegt savu piekrišanu, kamēr nebūs panākta apmierinoša vienošanās;

15. uzsver, ka šajos sarunu satvaros iekļauti ne tikai DFS regulas elementi, attiecībā uz kuriem ir nepieciešama Parlamenta piekrišana, bet arī ievērojams skaits leģislatīvu noteikumu par ES nozaru politikām, par kuriem lēmums jāpieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru; tādēļ uzskata, ka šādi sarunu satvari nav nekas vairāk par iekšēju Padomes procedūru, kas nekādā gadījumā nedrīkst kavēt Parlamentu vest pienācīgas sarunas par visiem DFS paketes elementiem un nozaru tiesību aktiem; tādēļ mudina Padomi sākt sarunas ar Parlamentu par visiem to nozares tiesību aktu aspektiem, ar kuriem nosaka jaunās ES programmas, kā arī par tiesiskuma priekšlikumu;

16. atgādina, ka Eiropadomes secinājumi pēc būtības ir politiski un ka LES 15. panta 1. punkts aizliedz Eiropadomei veikt likumdošanas funkcijas; tādēļ aicina Eiropadomi atturēties no sīki izstrādātu un šķietami saistošu secinājumu pieņemšanas, pamatojoties uz DFS sarunu satvaru, jo tas nozīmētu tiešu iejaukšanos likumdošanas jomā; paļaujas uz to, ka Komisija kā godīga starpniece un Līgumu noteikumu ievērošanas uzraudzītāja atbalstīs Parlamenta likumdošanas prerogatīvas saskaņā ar piekrišanas un parasto likumdošanas procedūru;

"Drošības tīkls" ES programmu līdzekļu saņēmēju aizsardzībai: DFS ārkārtas rīcības plāna izstrāde

17. pauž nožēlu, ka Eiropadome jau vairākkārt ir pagarinājusi politisko lēmumu pieņemšanas termiņu; pauž bažas, ka gadījumā, ja Padome un Eiropadome turpinās novilcināšanu, neiesaistot Parlamentu sarunās, pastāv skaidrs risks, ka šādas sarežģītas sarunas nebūs iespējams sekmīgi pabeigt līdz pašreizējās DFS darbības beigām; atgādina nopietnos šķēršļus ES programmu sākšanai, kuru iemesls bija novēlotā pašreizējās DFS pieņemšana, kā tas jau ir bijis senāk;

18. atgādina — ja jaunā DFS netiks pieņemta laikus, LESD 312. panta 4. punkts paredz "drošības tīklu", kas izpaužas kā maksimālo apjomu un citu pašreizējās shēmas pēdējā gada noteikumu piemērošanas pagaidu pagarināšana; tomēr pauž bažas, ka šādu "drošības tīklu" var apdraudēt ne tikai sagatavotības trūkums darbības līmenī, bet arī dažu pašreizējo ES programmu termiņš; šajā sakarā brīdina par ES programmu slēgšanu un paziņo savu nodomu nepieļaut, ka tam uztiepj sliktas vienošanās pieņemšanu laika trūkuma dēļ;

19. tādēļ mudina Komisiju nekavējoties sākt sagatavot DFS ārkārtas rīcības plānu, lai aizsargātu līdzekļu saņēmējus un nodrošinātu finansēšanas nepārtrauktību gadījumā, ja būs nepieciešams pagarināt pašreizējās DFS darbības laiku; prasa šādu plānu oficiāli iesniegt 2020. gada sākumā, lai Padome un Parlaments to varētu ātri pieņemt; prasa šajā plānā iekļaut horizontālu likumdošanas priekšlikumu, lai atceltu attiecīgajās programmās noteiktos termiņus, tādējādi nodrošinot atbilstību LESD 312. panta 4. punktam, un iekļaut konkrētus darbības noteikumus, it īpaši saskaņā ar dalītu pārvaldību īstenojamu politiku turpināšanai;

o

o o

20. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Eiropadomei un Komisijai.